Ч. 184. Пятниця 17 (30) серпня 1901. Рік XI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провинциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с

Вісти політичні.

(Рух виборчий. — Стріча монархів. — Девет дає знову знати о собі. — Клопоти Кіченера).

Польский центральний комітет затвердив отсї кандидатури з громад сільских: Городенка — Антін Теодорович; Косів — Є. Ексц. Филип Залєский; Львів — Теофиль Меруновоич; Низько — др. Климент. Костгайм; Рогатин — Миколай Торосевич; Тарнів — Є. Ексц. кн. Евстах Санґушко. — До Gaz. Nar. доносять з Сокаля, що там Поляки поставили кандидатуру п. Вінкентия Країньского против кандидатури п. Вахнянина. — В Самборі яко кандидати з куриї міст виступають Володим. Попель з Черхави, др. Штаєрман і дир. Томашевский. — В Кракові ставлять кандидатуру Дашиньского; зі сторони консервативної ставлять кандидатури дра Лео, проф. Яворского і адв. Горовіца. У Львові виринають кандидатури пп. Романовича і Реваковича. — Польскі людовцї ставлять яко кандидатів на округ Лісько — Старуха, а на Сянік — Григория Міляна.

До зїзду монархів привязують досить велику вагу. „Петерб. Ведом." обговорюючи заповіджену візиту царскої пари в Гданьску і у Франциї зазначують, що в виду всїляких відносин межи дворами нїмецким а российским було би річию неприродною, скоро би як-раз сего року не наступила стріча царя Николая з цїсарем Вільгельмом. Візита российского монарха повинна бути повитана симпатично також у Франциї, де витворенє тїснїйшого зближеня Франциї і Нїмеччини єсть уважане за вельми пожиточне для великої европейскої полїтики.

Daily Express доносить з Петербурга, що обставина, що ґр. Лямбсдорф буде супроводжати царя в подорожи має велике полїтичне значінє. Треба сподївати ся, що при стрічи монархів буде обговорювати ся також справа полуднево-африканьска.

Всїх дивувало і не один питав ся: Де подїв ся Девет, що про него нїчого не чувати? Тимчасом сьмілий проводир Бурів загнав ся глубоко в англїйску кольонїю капляндску і стоїть над рікою Фішрівер ще лиш на 100 кільометрів далеко від портового міста Елїзабет, а недалеко від того місця де сходять ся дві важні зелїзницї, з котрих одна іде з Порт Елїзабет а друга з Батурат. В тій самій сторонї де Девет знаходить ся і Штайн. Бури подїлили ся там на малесенькі віддїли, і тим способом не лиш легко їм виживити ся, але й уйти гоненє Анґлїйців, котрі через то так розбили ся, що не можуть нїчого вдїяти. Крім того місцева людність голяндска тихцем дає їм поміч і доставляє коний.

Положенє ґен. Кіченера стало ся внаслїдок того досить прикре. Він доносить: Я дістав від Штайна лист, в котрім він обширно виясняє справу Бурів і каже, що буде дальше вести війну. Я дістав також коротеньке письмо від Девета, котрий так само висказує ся і від Боти, котрий протестує против виданої мною проклямациї і так само доносить, що буде вести війну дальше. — Друга телєґрама Кіченера доносить, що Бури напали на віддїл анґлїйского войска і убили одного вояка, чотирох поранили і взяли до неволї трох офіцирів і 60 мужа, котрих однакож опісля пустили знову на волю. Дальше доносить Кіченер, що войско ґен. Нокса непокоїть заєдно трансвальских Бурів під проводом Крайцінґера, а до сеї звістки додає слова: Але й тілько всего. Віддїли неприятеля і повстанців в Капляндї криють ся дуже успішно перед нашим войском і все нас вминають.

Новинки.

Львів дня 29 го серпня 1901.

— **Всїх Р. Т. Читателїв наших**, що присилають питаня і ждуть на відповідь в „Переписцї зі всїми і для всїх" повідомляємо отсим, що п. Кахникевич з причини недуги, котра мабуть потягне ся ще довший час, не в силї поки що давати відповіди. Длятого просимо здержати ся з надсиланем питань.

14)

ОБРАЗКИ з ІТАЛЇЇ.

(Після Ю. Шльоссера, Цахера, Шмідта і др. зладив К. Вербин.)

VIII.

Пескієра і Верона. — В Мантові. — Паляццо дель Те. — Мальовані городи. — Жебраки на півночи а на полудни. — Італїяньске правительство і єго музеї. — Кремона, місто скрипкарів.

(Дальше.)

Як міста так змінили ся і їх жителї. Тут менше грають і сьпівають, менше говорять і розкладають руками, а зато більше працюють; людем на улици всїм чогось пильно. Тих, що вистоюють та волочать ся на улицях, тут далеко менше, як на полудни, вся земля довкола як найкрасше оброблена і використана, а чужинець аж дивує ся, що тут нїхто не накидає ся єму на проводиря, нїхто не лїзе в очи та не жебрає. Суть і тут жебраки, але то лиш так сказати би невинні любителї супротив фахових жебраків-артистів на полудни, а хто перебув огненну пробу в Неаполи, той на півночи дасть собі дуже борзо раду з жебраками; їх можна тут так легко позбути ся, що чоловікови мягкого серця майже жаль стає, бо мимо волї приходить до переконаня, що тут має дїло не з фаховими неробами, але дїйстно бідними людьми. Коли в північних сторонах відправляти жебрака з нїчим, то чоловіка бере якийсь жаль, і буває так, що він, коли на то нїхто не дивить ся, завертає жебрака і дає єму кілька дрібняків. На полудни чоловік борзо від того відзвичаює ся, і коли єго обступить гурма жебраків, то він іде як би той вожд, що виграв битву, бо видобувшись з тої гурми, не отворив мошонки. Там знає ся, що тотї люди жебрають не з голоду, лиш що жебранина, то їх ремесло, і що чужинцї, то найважнїйший для них предмет визиску. В північній Італїї, де жебраки не біжать за подорожним, не плачуть і не заводять, чоловік милосердить ся знову, і пускає бронзові гроші між люди.

Як тотї жебраки, так і правительство італїяньске визискує тих подорожних, що хотять оглядати музеї, та має з того не малі доходи. В Берлинї, Парижи, Льондонї, Ню-Йорку, єсть до кождого музея вступ безплатний, в Італїї треба всюди вступ платити, не лиш до самих музеїв, але всюди там, де можна побачити щось займаного з огляду на штуку або історию. Коли хтось хоче війти до арени у Веронї, мусить заплатити одного франка вступу; так само треба заплатити франка, коли хтось хоче оглянути монастир Картузів коло Павії, або зовсїм знищену „Тайну вечерю" Леонарда да Вінчі'го в Мілянї, а так само діє ся і в инших містах. Щоби на чужинцях богато собі відбити, то скарби штуки роздїлено, о скілько лиш дало ся, на як найбільше збірок. В Римі єсть що найменше яка десятка таких ґалєрий, котрі держава взяла в свої руки, а так само не менше і у Фльоренциї. В кождім музею мусить бути щось притягаючого, якийсь парадний оказ, котрого подорожний мусить оглянути, і длятого можна без пересади обчислити, що подорожний змушений видати на своїй подорожи через цїлу Італїю що найменше яких сорок до пятьдесять франків на сам вступ до музеїв і ґалєрий. Плаченю вступу нїхто би не противив ся, як би було за що заплатити. За то, що можна побачити в Люврі (музей в Парижи), або в Уффіциях (Palazzo degli Uffizi — музей у Фльоренциї, один із найбагатших в сьвітї) годї заплатити грішми, і там дає чоловік радо свого срібняка, але платити за арену у Веронї, або за замальовані і знищені слїди Леонардової „Тайної вечери", то таки жаль франка, бо доложивши ще другого, можна добре пообідати.

Але з тою балакапиною не зайду далеко, а менї треба ще їхати до Кремони, та оглянути єї, і тут про ню розповісти. На щастє, Кремона недалеко від Мантови, туди їде ся півтора години, а друге щастє, що там нема так дуже на що дивити ся. Здалека видко насамперед високу струнку вежу, а довкола неї маленькі вежочки, мов курята коло квочки; то Torrazzo, дзвінниця, по соборнім церкви сьв Петра в Римі, найвисша будівля в Італїї (121 м.), збудована ще 1261—88; з неї видко цїлу льомбардску рівнину і ріку По. Малі вежочки украшають коло неї дах соборної церкви. В самім соборі єсть богато красних образів аль фреско, але зі всїх найбільше впадає образ

— **Метеор.** Зі Слобідки турилецкої, повіта теребовельского пишуть нам: Минувшої неділї по заходї сонця около 7-ої години появило ся якесь дивне з'явище на облаках, котре задивувало кождого, хто лише его бачив. Вже ся зачало добре примеркати, коли нараз вдарив блеск такий, що кождий гадав, що село горить, а то з північного всходу на полудневий всхід перелїтала якась стріла досить ясна, подібна як спадаюча звізда. Місяць був так як сонце зраня межи 10-ою а 11-ою годиною; під місяцем стояв вал хмари і то з'явище зникло в тій хмарі, лиш іскри посипали ся і дав ся чути тяжкий гук, мов би з капони хтось далеко вистрілив. — Про той сам метеор доносять до „Kur. Lw" з Іваня над Днїстром: Дня 25 с. м. около пів до 8-ої години вечером появив ся на зовсїм погіднім небі метеор: огниста куля, сьвітяча білим сьвітлом мов би електричним; за нею волїк ся хвіст більше менше триметрової довготи, котрого сьвітло було червонаве. Метеор той летїв в напрямі з півночи на полудневий всхід. Цїле з'явище тревало більше менше мінуту. Відтак настав страшний гук і лоскіт — і метеор щез. — З повисших описів можна лиш тілько здогадувати ся, що то один з тих метеорів, що спадають звичайно около 10-го серпня або й пізнїйше, а котрі знані під назвою огнистих сльоз сьв. Лаврентия. Хвиля коли метеор засьвітив білим сьвітлом, показала нам більше менше час, коли метеор влетїв у воздух нашої землї. В наслїдок дуже сильного тертя об воздух при спаданю, метеор розпалює ся аж до білости і сьвітить, при чім згарають его частинки і витворюють ся всїлякі ґази, котрі поза метеором з противної сторони, як він летить, лишають за собою довгу смугу мов би хвіст. Тота смуга спершу навіть сьвітить білявим, опісля червонавим і жовтавим сьвітлом, відтак блїдне і стає сїра, гне ся і покрутить ся, аж наконець щезне. Метеор через то, що не всюди однаково розгріває ся, розскакує ся з великим лоскотом, розсипає ся нераз искрами, а иноді більші кусні падуть з него на землю. Може бути, що із згаданого метеора впали де які кусні. Метеорити можна зараз пізнати, бо они зовсїм инакше виглядають, як звичайне камінє. То суть маси нїби обтопленого зелїза, котре зовсїм відріжняє ся від зелїза на земли. Може комусь удалось би знайти такі кусні, нехай їх сховає і дасть знати комусь, що на тім розуміє ся. Найлїпше дати до музею якоїсь середної школи.

— **Руско-народний театр** під зарядом „Рускої Бесїди" у Львові, дасть в Любачеві ще слїдуючі представленя: В четвер дня 29-го с. м. „Поворот батька", опера в 3 актах Ярецкого, розпічне „З любови" - щутка в 1 відслонї Мозера, закінчать „Заручини по смерти" комедия в 2 дїях; в суботу 31-го с. м. перший раз на рускій сценї „Уриель Акоста", траґедия в 5 актах К. Гуцкова в перекладї стихом Льва Лопатиньского, в недїлю 1-го вересня „Модний жених", комедия зі співами і танцями в 4 відслонах Старицкого.

— **Читальня руска в Янівцї**, повіта долиньского, перемінила ся на читальню „Просьвіти", що ц. к. староство в Долинї рішенєм з дня 9-го липня с. р. до ч. 14.502 приняло до відомости і потвердило.

— **В школї СС. Василиянок в Яворові**, з характером школи публичної, зачинає ся наука шкільна з днем 1-го вересня с. р.; буде вже отворена і девята кляса (пята видїлова). Наука у всїх клясах, як і в пятій клясї видїловій, буде подаватись після плянів призначених краєвою радою шкільною для 5-клясових шкіл видїлових. Єсть се одинока руска школа видїлова женьска в Галичинї, з характером публичних шкіл, в котрій крім шкільних предметів побирають ученицї науку гри на фортепянї, цитрі і скрипцї, а також науку танців, крою суконь і біля.

— **За підкупство.** Директор станиславівскої гімназиї п. Терликовский зробив донесенє до прокураториї, що Ґевандтер, посесор млина зпід Рогатина, котрого сини ходили до тої гімназиї, а зле учили ся, хотїв его підкупити. Позаяк то не перший був случай, що родичі дїтий в гімназиї пробовали підкуплювати учителїв тої гімназиї, то п. Терликовский для відстрашаючого приміру жадав укараня Ґевандтера, що хотїв упхати єму пачку банкнотів в тім цїли, щоби директор при іспиті вставив ся за его синами. В сїй справі відбула ся дня 23-го с. м. розправа в карнім судї в Станиславові. Обжалований Ґевандтер оправдував ся тим, що не давав директорови гроший, лиш подав єму синю карточку з записками що до своїх синів. Дир. Терликовский зізнав, як при слїдстві. Коли его запитав оборонець др Льорш, який він має вплив на клясифікацию учеників, відповів, що коли нота подиктована учителем не видає ся єму справедливою, він може на власну відвічальність ноту змінити. Коли учитель згодить ся, то справа покінчена, а коли противить ся, то справу рішає краєва шкільна рада. По переведеній розправі засуджено Ґевандтера за злочин підкупства на 6 недїль вязницї з постом що тиждня.

— **Земля на продажу.** Війт Карпат і старший брат церковний Логаза в Буківцї оголошують таку відозву: „Рускі селяни! Чверть милї від зелїзничої стациї Олешів, товмацкого повіта, єсть на продаж село Буківна. Продає его „Подільский Банк" в Тернополї за 70 до 80 тисячів риньских на лїцитациї дня 8-го вересня с. р. Вадіюм 10.000 зр. Прибувайте рускі селяни з цїлого краю, замовляйте землю, складайте по 200 К завдатку. Купім село ми, хлопи. Село Буківна чисто руске, положене на рівнинї межи лїсами, недалеко від Днїстра; земля гарна; є 300 моргів орного поля, є і пасовище, і лїса 500 моргів. Над Днїстром находить ся 30 моргів пасовища для 80 пар волів, по 24 зр. від пари. Можна випасати гарну худобу і продавати з зиском на великих ярмарках кождої середи в Товмачи. Околиця гарна і здорова. Морґ землї продає ся по 100—120 зр. Обвістїть всїм, що вибирають ся за океан, нехай їдуть в Буківну; певно лучше жити вигідно на родинї, чим пропадати в чужинї! Прибувайте-ж рускі селяни з завдатками".

— **Товариство руских женщин в Станиславові** устроює на дохід будови свого Інститута вечерок з танцями дня 10 н. с. вересня 1901, с. є. ві второк в комнатах „Рускої Бесїди" і в сусїдній сали п. Розенберґової ул. Собіского ч. 28. Видїл прикладає всяких старань, щоби забава випала як найкрасше, і щоби вся молодїж опустила салю з повним вдоволенєм. Стрій для пань вечірковий; для мужчин балевий. Вступ від особи 2 К. Початок точно о год. 8 вечером. — *Видїл Тов. руских женщин.*

— **Теперішна будова домів.** То також, можна би сказати, дух часу: ледви що підведуть дім під вязанє, а він цїлий завалить ся. Так будують не лиш у нас, але й деинде, у Віднї, в Берлинї, Парижи і менше славних містах. Внаслїдок такої будови настала вчера катастрофа і в Базилеї, де завалила ся нововиставлена пятиповерхова камениця, і убила 2 людий а 8 тяжко ранила. Здає ся, що згинуло далеко більше, бо доси не можна було відшукати 15 до 20 робітників.

лежачого Ісуса Христа, зверненого до зрітеля ногами, через що тїло на образї мусить бути представлене коротше. Єсть то майстерске дїло славного маляря Порденоне. В штуцї такого представлюваня пробовали ся й инші славні малярі, але нікому з них так то не удало ся, ак Порденонови. Побіч собора стоїть баптистериюм, осьмиграний будинок, в котрім не богато чого можна побачити, а мимо того побув я там чверть години, бо прислухував ся, як учителька учить дїтий катехизму; то відбувала ся недїльна наука.

З церкви пішов я просто до гостинницї щоби покріпити ся, а ідучи туди, переходив через площу сьв. Доменіка, де як-раз грала музика войскова і проходжувало ся богато людий убраних по сьвяточному. Я придивляв ся дамам, і ось бачите, они менї подобали ся, але я тепер, чим стаю старший, розумнїйший і мудрійший, приходжу щораз більше до переконаня, що молоді дївчата суть завсїгди і всюди красні, нехай они собі будуть з синими або й чорними очами, нехай будуть собі з лиця червоні як ягоди, або так як звичайна рожа, та нехай уберуть на голову чи то іспаньску мантилю, чи красу хустку як приміром селянки з над Рену. Тут таки зараз на сїй площи знайшов я собі харчівню, сїв собі і їв та пив і слухав музики та придивляв ся з вікна людем. Відтак глянув я на образ на противній сторонї і побачив під ним виписане великими буквами імя Antonius Stradivarius і ось пригадало ся менї, що Кремона то рідне місто того князя скрипкарів і єго товаришів по званю Аматі і Ґварнеріо. Нинї вже не виробляють в Кремонї так дорогих скрипок.

Тут і місце сказати де що про тих славних виробників скрипок. Найславнїйшим з них був Антоніо Страдіварі. Він родив ся в Кремонї 1644 і помер там 1737. Страдіварі був учеником Николая Аматі, котрого дїдо Андрій Аматі заложив був в 16-ім столїтю фабрику скрипок в Кремонї. Найлїпші скрипки Страдіварія походять з лїт 1700 до 1725 і визначають ся тим, що мають незвичайно красний і сильний голос і длятого надають ся особливо до концертів. Таких скрипок не годен нинї нїхто зробити. Скрипки Страдивария задержались ще й до нинї, але яко велика рідкість і платять ся дуже дорого; одна така скрипка представляє цїлий маєток, бо коштує 24.000 до 120.000 К. Одну таку скрипку, на котрій грав славний музик Паґанїні, вартости 24.000 кор. має фабрикант Кеслер в Мангаймі. Скрипки Аматі'го платять ся також дуже дорого, але они не придатні до концертів. Славні скрипки виробляла також родина Ґварнерів в Кремонї. Найбільше вславив ся своїми скрипками Антоніо Джюзепе Ґварнері, що жив від 1683 до 1745 р.

Пополуднї вийшов я поза місто за валами, де на великій площи був нїби ярмарок. Там стояли всїлякі буди, в котрих люди за кілька чентезимів стріляли до мети, їздили на деревляних конях, придивляли ся грі ляльок ну та й пробовали щастя, хто виграє. Тут переконав ся я, що Італїянцї то загорілі грачі, котрі готові ставити на льотерию і послїдний гріш. У всїх, що ставили гроші на виграпє пробивала ся на лици така пристрасть, як колиб від тої кульки, що котила ся, завистло цїле їх спасенє.

IX.

Перший раз в Римі. — Церков сьв. Петра і Ватикан. — Лятеран і сьв. сходи. — Доходи і видатки папи. — В катакомбах сьв. Калїкста. — Фотоґрафійки з римского житя. — Довкола Риму.

Описати в коротеньких фейлетонах Рим і єго займаности, его памятники з давно замерклої минувшости, нагромаджені в нім дїла штуки і єго історию від найдавнїйших аж до найновійших часів, — то річ просто неможлива; треба би хиба писати зараз цїлі книги. Навіть той, що їде до Риму, щоби там власними очима все побачити, всему придивити ся, мусить хиба кілька лїт посидїти в сїм вічнім місті, коли би схотїв все докладно пізнати. Длятого з конечности мусимо обмежити ся лиш на деякі важнїйші річи, котрі потребує конче знати кождий середно образований чоловік.

Ось я вже й в Римі — каже Гулїя, за котрим починаємо опис вічного міста. — Коли сиджу в малій нарожній комнатї третого поверха в Альберґо Чентрале, виджу крізь одно вікно якусь вузоньку уличку, крізь друге площу Кольонна а просто передо мною видніє ся памятник Марка Аврелія. Як же оно менї не чуже, тото вічне місто. Коли я три години тому назад ішов поволи з двірця улицями Віа Вімінале, Віа Неаполї і Віа Национале, то менї ще не хотїло ся вірити, що я в Римі, бо все, що я видів, було якесь таке звичайне щоденне як би в кождім иншім великім місті: нові правильно збудовані чиншові каменицї, склепи з написями: „Тут говорять по анґлїйски", „тут говорять по французски", а на улицях лиш такий рух як буває в якім небудь середнім місті европейскім, де суть трамваї, дорожки, полицияни на улицях і каварнї, що найбільше пригадують ся париські бульвари. Аж коли я тут трошки побув, побачив я, яке то чуже для мене місто.

А Рим то місто велике, що має довкола 23 кільометрів і більше як пів міліона людий не рахуючи чужинців, котрих тут богато тисячів. Місто положене на обох берегах ріки Тибру, через котрий іде десять мостів. Значно більша часть Риму, королївске місто, лежить на лївім боцї ріки і тут на горбі Квіриналї єсть королївска палата. Папске місто з Вати-

Допись.

(Місия духовна в Бориничах).

З Острова пишуть нам:

В послідних днях появилась, що правда в краєвих часописях коротенька звістка про нашу ювилейну місию в Бориничах, однак думаю, буде не від річи, а може й з хісном для других, коли се рідке, хороше торжество опишу так, як оно відбуло ся.

Вже вечером в пятницю 16 серпня с. р. розпочала ся коштом місцевого пароха о. Стефана Донаровича, духовна, триднева місия вечірнею і проповідию в місцевій церкві. Тут належить запримітити, що сей о. парох, правдирий труженник в винограді Христовім, як постановив, так дійстно трудить ся з повним пожертвованєм для спасеня душ парохіян своїх. А щоб цілковите отверезінє парохіян тим лучше утвердити, устроїв він сей духовний пир. Отже товпи народа, заохочені своїми душпастирями, плили в протягу 3 днів мов вода зі всіх усюдів, та залягали днями і ночами тамошний дім Божий, черпаючи з великим хісном для себе гаразд обдуману науку, яка сипалась з уст бесідників, та при сьв. сповіди. Та вже наперед тішив ся нарід, що третого дня місиї, яко в день храмовий тутешної церкви, збереже єму Господь ще одну велику радість, бо побачить В.Преосьвященного Митрополита, улюбленого свого Архипастиря Андрея, котрого приїзд заздалегід заповідали. Але з початку місиї прийшло повідомленє, що з причини перешкоди не буде міг В.Преосьв. прибути на ню. Аж сьв. Преображенє не висказано одушевило вірних милою вісткою, що таки на закінченє торжества, хотяй аж над вечером, зволить прибути достойний князь церкви.

В той день відбулось богослуженє не в церкві, а в каплици, побудованій в лісі, в вельми хорошім відпустовім місци. Не пересаджу, коли скажу, що там явилось до 13.000 вірних так, що 34 духовних не було в силї вчинити задосить потребі вірних. Самих возів мож було начислити до 600, бо прехороша погода, якої мож лишень бажати у Господа Бога, стояла на дворі.

О годині 4 по полудни виїхали повозами на зустріч В. Преосьв. до Вибранівки, що мав прибути поспішним поїздом; Вблагор. ґраф Мицельский, властитель Боринич і сумежних сіл, В. Пр. о. Кмицикевич, декан, з двома сьвящениками. Духовеньство і вірні ожидали приїзду на кінци села. Аж ось о год. 5 залунали дзвони. Окружений бандерією вступав дост. гість в село. По відобраню привіту хлїбом і солию, серед сьпіву в асисті клєру, вступив в церкву на молебен, де привитав В. Пр. Владику хор селяньский з Ліщина грімким многая літа.

Понизше церкви, на роздорожю, красуєсь статуа Матери Божої, з отвореними до вірних раменами.... Сю памятку ювилейної місиї, як сьвідчить хороша марморова, золотими буквами виписана таблиця, після взору Марконі'го, здвиг своїм коштом Вблагор. ґраф Мицельский. Отже по молебнї Впреосьв. Владика удав ся на се місце, щоби відкрити і посьвятити сю статуу. Не то дороги, городи, обороги і дахи, але і дерева заляг здвиг народа. По довершеню посьвященя, поступив князь церкви о кілька ще кроків, щоби з веранди найблизшого дому, убраного килимами і вінцями, виголосити кінцеву місийну проповідь з питомим собі жаром і способом. Не зможемо ніколи забути тих місць промови, де говорив Впреосьв. о радости Вселенної, де щирим серцем пращав наші родини, де клячучих нас сьв. хрестом благословив на дорогу....

Хоть як дост. князь церкви випросив собі з гори всякі принятя, а таки поступив спершу на приходство, а опісля до палати властителя, де в крузї духовних провів кілька хвиль. По півгодинній гостинї, відпроваджений на дворець, відїхав Впреосьв. до Львова, лишаючи в наших серцях як найкрасший спомин, як найбільший для душ наших хосен....

С. Ш.

каном, палатою папи і церквою сьв. Петра лежить по правім боцї ріки.

Зараз вечером — сонце як-раз заходило — пустив ся я через площу звапу дель Монте Чіторіо та попри палату послів над ріку, щоби звідси подивити ся на величаву кріпость сьв. Ангела (Castello Sant Angelo). Та годї зараз побачити, величезний новий мур, виставлений для скріпленя берега ріки, засланяє вид. Треба вилїзти по сходах на него і аж тогди видить ся ту кріпость, що в історії Риму грала колись так важну ролю, а ген дальше поза нею видніє ся церков сьв. Петра і Ватикан теперішна палата папи. Єсть то величезний будинок, сильна кріпость, в котрій тепер стоїть італїяньске войско. Єї збудував ще цісар Гадриян. Туть хоронено колись римских цісарів. Теперішну свою назву дістала кріпость за папи Григория Великого, котрому тут підчас процесиї з'явив ся був архангел Михаїл. Кріпость та має свою окрему історию. Єї здобули були свого часу Готи і скинули з неї статуу Гадрияна. В пізнїйших часах крили ся тут папи перед своїми ворогами. Папа Сикст V. уживав єї на скарбницю. Папа Урбан V. укріпив єї ще більше а в 1500 р. вибудовано звідси підземний коритар аж до Ватикану.

Поза сею кріпостию трохи на ліво видніє ся баня церкви сьв. Петра. На образах, представляючих сю церков, рисують звичайно лиш ту площу, яка знаходить ся безпосередно перед самою церквою, а не також і площу Рустікуччі, хоч она припирає безпосередно до площі сьв. Петра, а то треба станути на тій площи, щоби побачити сю церков в цілій єї красоті. Єсть то церков найбільша в цілім сьвіті і займає 15.160 квадр. метрів простору; она єсть 211 метрів довга а 112 м. широка; баня має в промірі 46 м. і єсть в середині 123 м. а зверха аж до висоти хреста 132 метрів висока. Будова сеї церкви коштувала 240 міліонів К. а на єї удержанє і направу видають річно около 180.000 К. Церков сю збудовано там, де знаходив ся гріб сьв. ап. Петра, і гріб той знаходить ся тепер під великим престолом саме під банею церкви а коло него горить тепер вічно 89 лямп. Годї тут описувати красу сеї церкви і всї діла штуки, які тут знаходять ся; згадати хиба треба лиш про величезну бронзову статуу сьв. Петра.

Вже в давних часах знаходили ся коло сеї церкви помешканя для епіскопів, але резиденция пап була в Лятерані, коло церкви сьв. Иона на другім, полуднево всхіднім кінци міста недалеко від нинїшної брами міста званої Порта санті Джованні. Коли же ся палата в 1308 р. погоріла, перенесено резиденцию до Ватикану при церкві сьв. Петра. Єсть то нині найбільша палата в сьвітї і займає без городів та великих подвір 28.000 квадр. метрів забудованої площі. Кажуть, що в тій палатї єсть 11.000 комнат, але після инших нема там більше як може 1000 комнат. Кілько тут богатства, кілько діл штуки, які тут музеї, та яка біблїотека і архіви, годї описати. Ватиканьский музей належить до найперших в сьвіті, а ґалєрия образів оснoвана папою Пієм VII. єсть дуже цінна. Сюди перенесено також архівум з Лятерану і оно містить ся тепер в 11 великих салях і єсть найобильнїйшим жерелом до історії всего сьвіта. Ватиканьска біблїотека має около 200.000 друкованих томів і 26.000 рукописий.

(Дальше буде).

ТЕЛЄҐРАМИ.

Ішль 29. серпня. Єго Вел. Цїсар виїхав вчера з баварскими князями Юриєм і Конрадом до Відня.

Константинополь 29 серпня. Француский амбасадор Констан виїхав вчера в полудне з Константинополя до Парижа. На єго місци позістав радник амбасади Вапст. В той спосіб зірвано дипльоматичні зносини Франциї з Туреччиною. Зі сторони амбасади вислано окружник до всїх консулїв в Туреччинї, з повідомленєм о зірваню дипльоматичних зносин і з завізванєм, щоби они стерегли прав французских підданих.

Льондон 29 серпня. З Пекіну доносять: Лї-Гун-Чан повідомив декана тїла дипльоматичного, що одержав вже від свого цїсаря повну власть підписати протокол мировий і просив о визначенє речинця.

Пекін 29 серпня. Оногди вечером оголошено цїсарский едикт о заказї провозу зброї і муниции до Хіни. Едикт поминає то мовчки, що той заказ відносить ся також і до правительства. Посли признали длятого той едикт недостаточним.

Надіслане.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

Торговля вина ЛЮДВИКА ШТАДМІЛЄРА у Львові

при ул. Краківскій ч. 9 продає вино шампаньске Иосифа Терлєи і Спілки в Будапешті „TALISMAN SEC“ по дуже приступних цінах.

СТЕЛЛЯ

найновійший інструмент сальоновий швайцарский, самограй, поти металеві без гачиків в ріжних величинах. Продає **Соболевский** годинникар у Львові, площа Марийска (готель француский).

„NEKTAR“

Головний склад у Відни, VI., Webgasse 28.

Товариство для торговлї і складів чаю

Братів К. і Ц. Попов у Москві.

Ц. і к. надворні доставцї Австро-Угорщини. **Доставцї Двора царско-російского.**

Надворні доставцї кор. Вел. королїв: Грециї, Швециї і Норвеґії, Бельгії і Румунії.

Золотий медаль в р. 1892.
Grand prix в р. 1900,
найвисша відзнака на загальних виставах в Парижи,

Grand prix
найвисша відзнака на виставі в Антверпії 1894 р.

Золотий медаль
найвисша відзнака на виставі в Штокгольмі 1897 р.

Цінник.

Цїни в коронах за одну коробку російскої ваги (1 фунт. рос. = 410 грам.)

Ваґа пачки в фунт. рос.	Nr. 0	1	2	3	3/4	4	5	6	7	8	Чай з Цейльону
1/1	15·20	11·—	10·—	9·—	8·20	7·60	6·70	5·80	5·20	4·30	6·70
1/2	7·60	5·50	5·—	4·50	4·10	3·80	3·35	2·90	2·60	2·15	3·35
1/4	3·80	2·75	2·55	2·25	2·05	1·90	1·70	1·45	1·30	1·10	1·70
1/8	—	—	—	—	1·05	—·95	—·85	—·75	—·65	—·55	—·85

При закупнї за 20 корон, транспорт і опаковане безплатно.

ОБРАЗИ СЬВЯТИХ

Важне для родин і шкіл!

Вечеря Господня *Леонарда да Вінчі* рит. на міди величини 44×80 цм. . . 12 зр.

Сикстиньска Мадонна *Рафаеля* величини 41×31 цм . . . . 4 зр.

Непорочне зачатиє *Мурілля* величини 42×32 цм. . . . . 4 зр.

Христос при кирници з Самаританкою *Караччі'ого* величини $37\frac{1}{2}$×63 цм. . 4 зр.

Ecce Homo *Ґвіда Рені* вел. 49×39 цм. 5 зр.

Христос несучий хрест *Рафаеля* величини 52×36 цм. . . . . 4 зр.

Всї ті образи (штихи) наведених славних малярів нові, надають ся дуже добре до шкіл і суть о 50% дешевші як в торговлях образами. Висилають ся лише за послїплатою вже офранковані. Замовляти у **Т. Крайтера**, Львів, ул. Ягайлоньска 12.

MAYER'S CONVERSATIONS-LEXIKON

Пяте цїлком перероблене і побільшене виданє, повне.

В 17-ох дуже хороше оправлених томах з шкіряними хребтами і рогами, обіймає: **100.000** статей, **17.500** сторін тексту, **10.000** ілюстраций, карт і плянів, **1000** таблиць і додатків, **158** ілюстраций хромолїтоґр., **290** карт.

Крім того два томи доповняючі і один том спису (Registerband).

Разом 20 томів по зр. 6.

Поява нового виданя того твору, одинокого в загальній лїтературі, єсть лїтератским явищем не малої ваги. Розійшлось его в 4-ох виданях більше як півтора мілїярда примірників і придбало собі заслужену славу, як найвеличавійший сучасний твір, як словар людского знаня.

Той лексикон можна дістати в комплетї, всї томи нараз на сплату **по 3 зр. місячно.**

Замовленя приймає **А. ЛЯНДОВСКИЙ**, Львів, Пасаж Гавсмана.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).